

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 14 martie 2022
(OR. en)

7146/22

PROCIV 32
JAI 333
COHAFA 32
CLIMA 106
ENV 217

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 6528/22

Subiect: Concluziile Consiliului privind acțiunile de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind acțiunile de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice, aprobate de Consiliu (Justiție și Afaceri Interne) în cadrul celei de a 3850-a reuniuni a sale, desfășurate la 3 martie 2022.

Concluziile Consiliului privind acțiunile de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice**Consiliul Uniunii Europene,****având în vedere următoarele:****I. INTRODUCERE**

1. **Reamintind** că obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, în Acordul de la Paris privind schimbările climatice și în Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre în perioada 2015-2030 vizează reducerea riscurilor de dezastre climatice;
2. **Având în vedere** articolul 196 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care încurajează cooperarea dintre statele membre pentru a face față dezastrelor, și articolul 222 din TFUE, în temeiul căruia Uniunea și statele sale membre acționează în spiritul solidarității în cazul în care un stat membru este victima unui dezastru;
3. **Ținând seama de** prioritatea pe care Uniunea a acordat-o în mod expres tranziției verzi și protecției biodiversității în cadrul Pactului verde, de obiectivul neutralității climatice menționat în Regulamentul (UE) 2021/1119, precum și de proiectul, sprijinit de pachetul de redresare, al unei Europe mai verzi și mai reziliente, mai bine pregătită pentru a face față provocărilor actuale și viitoare, inclusiv în acțiunea sa externă;
4. **Subliniind** că mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM), instituit în 2001 și consolidat în special în 2013, 2019 și 2021, joacă un rol din ce în ce mai important în răspunsul Europei la dezastrele naturale și provocate de om, că modificarea recentă a UCPM stabilește obiective în materie de reziliență la dezastre bazate pe scenarii actuale și orientate spre viitor și că UCPM contribuie la îndeplinirea obiectivelor generale de finanțare ale Uniunii pentru climă și biodiversitate;

5. **Reamintind** Concluziile Consiliului din 4 iunie 2009 privind creșterea gradului de conștientizare în domeniul protecției civile, din 30 noiembrie 2009 privind un cadru comunitar de prevenire a dezastrelor în UE și din 3 octombrie 2011 privind rolul activităților de voluntariat în politica socială, care subliniază faptul că activitățile de voluntariat aduc beneficii voluntarilor, comunităților și societății în ansamblu; crearea Corpului european de solidaritate în 2018; importanța societății civile și a cetățenilor pentru sporirea siguranței și a rezilienței, precum și angajamentele Uniunii pentru Anul european al tineretului 2022;
6. **Reamintind** Concluziile Consiliului din 3 iunie 2021 privind construirea unei Europe reziliente la schimbările climatice – noua Strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice și din 23 noiembrie 2021 privind consolidarea pregătirii, a capacității de răspuns și a rezilienței la viitoare situații de criză;
7. **Luând act de faptul** că efectele schimbărilor climatice sunt evidente și că evenimentele extreme legate de schimbările climatice devin din ce în ce mai frecvente, intense și persistente, sporind astfel riscul de pierderi umane, materiale și naturale și subliniind necesitatea ca statele membre să ia măsuri în acest domeniu;
8. **Recunoscând** evaluările științifice privind schimbările climatice, implicațiile acestora și potențialele riscuri viitoare, precum și opțiunile de adaptare și atenuare furnizate de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice al Organizației Națiunilor Unite;
9. **Recunoscând** vulnerabilitatea populațiilor și teritoriilor europene în diversitatea lor, în special în ceea ce privește bazinul mediteranean, zonele montane și forestiere, zonele inundabile, mările, coastele și teritoriile insulare, teritoriile arctice, regiunile ultraperiferice și zonele urbane;
10. Luând act de rolul semnificativ al strategiilor macroregionale ale Uniunii ca unul dintre instrumentele de politică externă pentru a combate efectele schimbărilor climatice și a consolida reziliența;

II. CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. **Reafirmă** principiul solidarității în abordarea provocărilor generate de schimbările climatice în Uniune și în întreaga lume;
2. **Reamintește** responsabilitatea principală a statelor membre pentru protecția populației lor, a mediului și a bunurilor, inclusiv a patrimoniului cultural;
3. **Subliniază** rolul participării publice și voluntare, care contribuie, astfel cum s-a subliniat deja în concluziile din 3 octombrie 2011 menționate anterior, la dezvoltarea cetățeniei active, a democrației și a coeziunii sociale și, în acest sens, la punerea în aplicare a valorilor și principiilor fundamentale ale Uniunii, precum și a rezilienței în domeniul protecției civile;
4. **Consideră** că, drept urmare a schimbărilor climatice, statele membre și instituțiile Uniunii trebuie să fie pregătite să abordeze dezastrele transfrontaliere la scară largă, multisectoriale, cu efecte în cascadă, care pot apărea simultan și mai frecvent, în interiorul și în afara Uniunii, și ale căror consecințe ar putea afecta profund viața și activitățile umane, precum și biodiversitatea;
5. **Ia act de** necesitatea ca Uniunea să dezvolte o abordare sistemică mai coerentă și mai proactivă pentru a spori reziliența la consecințele schimbărilor climatice în toate etapele ciclului de gestionare a dezastrelor, care include prevenirea, pregătirea, răspunsul și redresarea;
6. **Subliniază** importanța partajării și a punerii în comun a cunoștințelor, a know-how-ului și a inovării, precum și a lecțiilor învățate din partea statelor membre și a Comisiei;
7. **Recunoaște** că măsurile luate de statele membre și de instituțiile europene în contextul adaptării la efectele schimbărilor climatice, în ceea ce privește Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice, ar trebui să vizeze completarea eforturilor Uniunii în domeniul gestionării riscurilor de dezastre;

8. **Subliniază** că este important să existe suficiente capacități în statele membre care să poată fi desfășurate la nivel internațional, o Rezervă europeană de protecție civilă (ECPP) și o rezervă europeană strategică de capacități (rescEU) pregătite să răspundă rapid și eficient la dezastrele legate de schimbările climatice atunci când amploarea unei situații de urgență depășește posibilitățile unei țări de a răspunde pe cont propriu;
9. **Ia act de faptul** că UCPM joacă un rol semnificativ în gestionarea dezastrelor, consolidează parteneriatele Uniunii și contribuie la o cultură europeană a protecției civile;
10. **INVITĂ statele membre:**
- a) **Să ia în considerare** riscurile legate de schimbările climatice în ciclul de gestionare a dezastrelor, de exemplu prin valorificarea instrumentelor create împreună de Comisie și de Agenția Europeană de Mediu, cum ar fi platforma Climate-ADAPT;
 - b) **Să încurajeze** activitățile și cercetarea cu privire la modalități prin care efectele schimbărilor climatice pot fi analizate și integrate în sistemele lor de gestionare a riscurilor de dezastre; să integreze cercetarea și activitățile respective în evaluarea riscurilor la nivel național realizată de către statele membre, în dezvoltarea evaluării capabilității de management al riscurilor și în îmbunătățirea planificării managementului riscurilor de dezastre astfel cum se prevede la articolul 6 din Decizia nr. 1313/2013/UE privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii;
 - c) **Să sprijine și să pună în comun** cercetarea și inovarea în vederea îmbunătățirii capacităților naționale de protecție civilă în contextul schimbărilor climatice, în special prin intermediul Rețelei europene de cunoștințe în materie de protecție civilă (denumită în continuare „rețeaua de cunoștințe”) și, în acest context, prin intermediul centrelor de excelență, al universităților, al cercetătorilor și al comunităților tematice sau al centrelor de expertiză;
 - d) **Să încurajeze** investițiile în cercetare și inovare în domeniul protecției civile în contextul schimbărilor climatice și să mobilizeze fonduri europene relevante;

- e) **Să elaboreze** acțiuni adecvate de prevenire și pregătire, inclusiv prin asigurarea disponibilității unor capacități suficiente, care să vizeze riscurile generate de schimbările climatice, cum ar fi incendiile forestiere și inundațiile, ambele constituind un risc din ce în ce mai mare pentru cetățenii Uniunii;
- f) **Să continue**, în acest sens, dezvoltarea capacităților ECPP și rescEU bazată, printre altele, pe scenariile actuale și orientate spre viitor prevăzute la articolul 10 din Decizia nr. 1313/2013/UE, ținând seama de riscurile identificate și emergente și de capacitățile și lacunele generale la nivelul Uniunii, în special în domeniul combaterii aeriene a incendiilor forestiere, al incidentelor chimice, biologice, radiologice și nucleare, al răspunsului medical de urgență, precum și al transporturilor, logisticii și adăposturilor;
- g) **Să facă** operațiunile de protecție civilă mai ecologice și mai durabile în toate etapele ciclului de gestionare a dezastrelor și să promoveze cercetarea, inovarea și schimbul de cunoștințe;
- h) **Să țină** seama de efectele schimbărilor climatice și de impactul asupra mediului în cadrul asistenței furnizate prin intermediul UCPM, în special prin punerea în comun a resurselor, după caz;
- i) **Să sprijine** pregătirea și reziliența populației expuse riscurilor legate de schimbările climatice prin informare, educație, formare și exerciții specifice care pot implica nivelul național și subnațional și chiar o dimensiune transfrontalieră, acordând o atenție deosebită persoanelor cu vulnerabilități specifice;
- j) **Să consolideze** organizațiile de voluntari ca parte integrantă a protecției civile;
- k) **Să aibă în vedere integrarea**, în acest sens, a inițiativelor spontane în operațiunile de răspuns, după caz, și în coordonare cu autoritățile locale;
- l) **Să sublinieze** importanța contribuției cetățenilor la propria lor siguranță și reziliență și să încurajeze orice inițiativă care vizează valorificarea, recunoașterea și promovarea, după caz prin intermediul unui cadru juridic, ale implicării active a acestora în acțiuni de voluntariat și măsuri voluntare de răspuns în caz de dezastre;
- m) **Să țină seama de** rolul special al tineretului în această privință;

- n) **Să promoveze** cetățeanul care participă activ, în calitate de actor al propriei siguranțe și reziliențe sau în calitate de membru al structurilor civile naționale sau locale care contribuie la protecția civilă, prin următoarele trei dimensiuni:
- i) alertare: clarificarea rolului și a responsabilităților diferitelor instituții în ceea ce privește emiterea de alerte specifice către persoanele afectate, utilizând de asemenea tehnologii moderne ale informației și comunicațiilor;
 - ii) furnizarea de informații: sensibilizarea publicului cu privire la riscurile implicate, în special în zonele cele mai expuse la efectele schimbărilor climatice, prin difuzarea de informații publice și organizarea de activități de formare, inclusiv pe bază de voluntariat;
 - iii) mobilizare: încurajarea rețelelor de cetățeni, a asociațiilor și a voluntarilor implicați în inițiative de prevenire a riscurilor, în răspunsul în caz de dezastre și în formarea pentru acordarea primului ajutor;
- o) **Să țină seama de** importanța situațiilor de urgență pe termen lung și de riscurile tot mai mari pe care acestea le pot prezenta pentru sistemele de protecție civilă, atât la nivel național, cât și la nivel european;
- p) **Să ia în considerare** impactul schimbărilor climatice în acțiunile internaționale de protecție civilă, prin consolidarea cooperării și sprijinirea gestionării dezastrelor și a crizelor;

11. INVITĂ Comisia:

- a) **Să continue** actualizarea periodică a „analizei generale transsectoriale a riscurilor de dezastre naturale și provocate de om cu care se poate confrunta Uniunea”, ținând seama de efectele schimbărilor climatice, pe baza rapoartelor naționale de evaluare a riscurilor ale statelor membre;
- b) **Să se asigure** că efectele schimbărilor climatice sunt luate în considerare în mod sistematic pe parcursul întregului ciclu de gestionare a dezastrelor;
- c) **Să se asigure** că UCPM ține seama de natura diversă a dezastrelor într-un mod care să fie atât reactiv, cât și adaptabil și, atunci când este posibil, proactiv;

- d) **Să consolideze** disponibilitatea experților în domeniul mediului și al schimbărilor climatice pentru a fi desfășurați în cadrul UCPM;
- e) **Să promoveze** complementaritatea UCPM cu alte mecanisme ale Uniunii de gestionare a crizelor;
- f) **Să sprijine** cercetarea și inovarea în domeniul protecției civile, în special prin crearea unui inventar al cunoștințelor disponibile și să consolideze rețeaua de cunoștințe, Centrul de cunoștințe privind gestionarea riscului de dezastre și centrele de excelență care ar putea fi create în acest cadru, precum și centrele gestionate de organizații internaționale;
- g) **Să consolideze** și să adapteze instrumentele, mijloacele și platformele Uniunii de sprijin pentru gestionarea dezastrelor și a crizelor și pentru luarea deciziilor în cadrul Sistemului comun de comunicare și informare în caz de urgență, al Observatorului european al secetei, al Sistemului european de avertizare în caz de inundații, al Sistemului european de informare privind incendiile forestiere, precum și al programelor Galileo și Copernicus și al Programului de comunicare guvernamentală prin satelit al UE;
- h) **Să îmbunătățească** capacitățile de anticipare și răspuns ale Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență, în special prin analizarea modalităților de a utiliza mai bine inovațiile tehnologice, inclusiv inteligența artificială și sursele de date disponibile pentru a detecta și a anticipa riscurile climatice extreme;
- i) **Să încurajeze** operațiuni europene de protecție civilă mai ecologice și mai durabile prin sprijinirea cercetării și inovării, prin stabilirea unei imagini de ansamblu a situației actuale și prin elaborarea de ghiduri de bune practici în acest domeniu;
- j) **Să promoveze în continuare** implicarea societății civile în prevenirea schimbărilor climatice și în răspunsul operațional la acestea, prin sprijinirea contribuțiilor cetățenilor la propria siguranță și reziliență și prin promovarea oricăror inițiative de răspuns în caz de dezastre bazate pe voluntariat, în coordonare cu autoritățile naționale sau subnaționale, inclusiv prin premii europene;
- k) **Să dezvolte** programe și exerciții de formare pentru gestionarea dezastrelor legate de mediu și climă, inclusiv în cadrul programului de formare al UE, și să încurajeze disponibilitatea experților în vederea desfășurării în cadrul UCPM;

- l) **Să analizeze** chestiunea schimbărilor climatice în cadrul acțiunilor internaționale de protecție civilă, inclusiv prin încurajarea schimbului de experiență și de bune practici cu partenerii, de exemplu în Balcanii de Vest și în contextul politicii europene de vecinătate;
12. **INVITĂ** Comisia să raporteze Consiliului cu privire la progresele înregistrate în cadrul rapoartelor sale UPCM triennale și invită statele membre să asiste Comisia în această sarcină.
-